

Jaunatnes politikas īstenošanas indekss

Lielvārdes novads

2014.gada rudens

Jaunatnes politikas īstenošanas
indekss, Lielvārdes novads, 2014

© TNS

Pētījuma metodoloģija

Mērķa grupa: Lielvārdes novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem

Ģenerālais kopums: aptuveni 2708 Lielvārdes novada iedzīvotāji vecumā no 13 līdz 25 gadiem (Pilsonības un Migrāciju lietu pārvaldes dati, 2014. gada 1. janvāris).

Aptaujas metode: Kvantitatīva aptauja ar papīra anketu un interneta aptaujas palīdzību

Ģeogrāfiskais pārklājums: Lielvārdes novads (Jumpravas pagasts, Lēdmanes pagasts, Lielvārdes pagasts, Lielvārdes pilsēta)

Izlases lielums: 388 mērķa grupai atbilstoši respondenti

Pētījuma norises laiks: 2014.gada 8.septembris – 8.oktobris

Vidējais aptaujas aizpildīšanas laiks: ~40 minūtes

Pētījuma process: Respondentu atlases procesā tika ņemts vērā TNS izstrādātais izlases rāmis.

Respondentu atlases nolūkā notika sadarbība ar

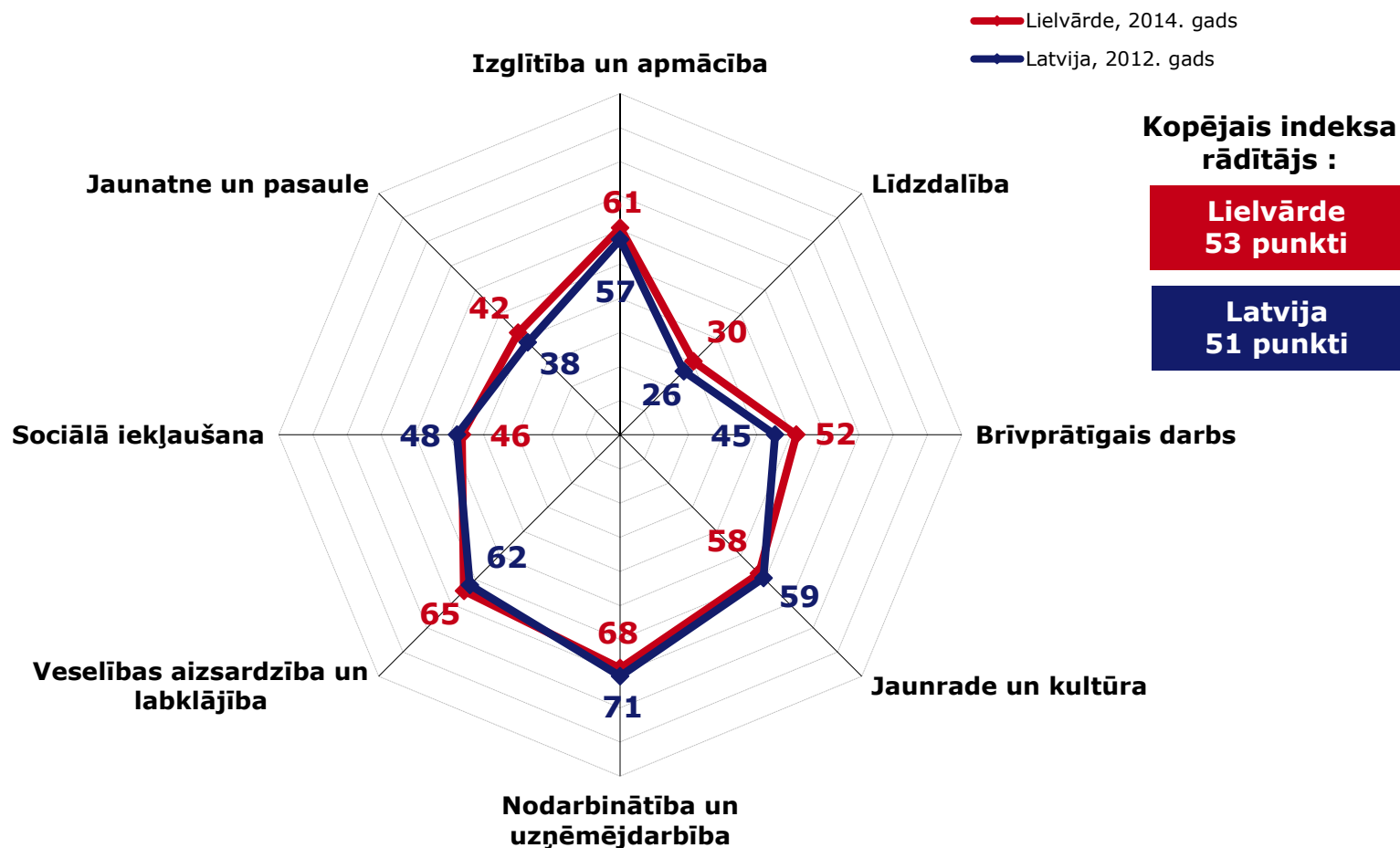
- četrām novada skolām;
- trīs interešu izglītības iestādēm;
- kultūras namiem novadā;
- citām vietām, kurās uzturas jaunieši.

Aptaujas valoda - latviešu.

Datu svēršanas procedūra: Rezultāti pirms apstrādes tika svērti pēc trīs parametriem – dzimuma, vecuma, un apdzīvotās vietas, atbilstoši oficiāli pieejamiem LR Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem uz 2014.gada 1.janvāri.

Jāatzīmē, ka datu svēršanas procesā lielāks svaru koeficients tika piemērots gados vecākiem jauniešiem (19-25 g.v.) sakarā to, ka sasniegtajā izlasē to skaits bija mazāks, nekā būtu nepieciešams pēc statistikas datiem.

Jaunatnes politikas īstenošanas indekss: Lielvārde, 2014. gads un Latvija, 2012. gads

Bāze: Visi respondenti, Lielvārde, 2014: n=388; Latvija, 2012: n=1083

Izglītība un apmācība

- Vērtējums dimensijā „Izglītība un apmācība” ir drīzāk augsts (61 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Kādas ir jauniešu iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru?
 - Rezultāts parāda, ka jauniešiem tiek nodrošinātas drīzāk labas iespējas iegūt viņiem vēlamu izglītības un apmācības pakalpojumu apmēru.
-
- Analizējot detalizētāk pulciņu un aktivitāšu piedāvājumu, jāatzīmē, ka lielākā daļa jauniešu piekrita, ka viņiem ir pieejamas komandu sporta aktivitātes (84%), deju pulciņi (78%), ar muzicēšanu saistītas aktivitātes (75%) un dažādas radošās un tematiskās grupu aktivitātes (75%). Salīdzinoši retāk par pieejamajiem atzīti valodu apguves kursi (52%).
 - To, ka viņu dzīvesvietas tuvumā ir pieejami karjeras konsultantu pakalpojumi, norādīja kopumā 13% jauniešu. Lielākā daļa (66%) nav par to informēti.
 - Savas izglītības kvalitāti kopumā pozitīvi vērtē absolūtais vairākums jauniešu (88% sniedza atbildi “ļoti pozitīvi” vai “drīzāk pozitīvi”).

Līdzdalība

- Vērtējums dimensijā „Līdzdalība” ir drīzāk zems (30 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Cik aktīvi ir jaunieši kopumā un kādi līdzdalības veidi ir jauniešiem aktuālākie?
- Rezultāts var liecināt, ka jaunieši drīzāk nav aktīvi dažādos līdzdalības veidos un lielākā daļa līdzdalības veidu jauniešiem nav saistoša.
- Salīdzinot ar Latvijas indeksa līmeni 2012.gadā, Lielvārdes novada rezultāts 2014.gadā ir būtiski augstāks (ir vērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības).

-
- Lielākā daļa jauniešu norādīja, ka viņiem ir iespēja līdzdarboties dažādās sociālajās un sabiedriskajās aktivitātes savas dzīvesvietas tuvumā (72%), tematiskajās domubiedru grupās internetā (71%) un jauniešu centros vai jaunatnes organizācijās (71%). Vēl 60% jauniešiem ir iespēja darboties nevalstiskajās organizācijās, 48% - piedalīties dažādās politiskajās aktivitātēs/ paust savu politisko viedokli, savukārt 42% norādīja, ka var līdzdarboties tematiskajās domubiedru grupās klātienē (ārpus skolas/studijām). Attiecībā uz vēlmi tuvākā gada laikā līdzdarboties iepriekšminētajās aktivitātēs, 22%-41% atbildēja apstiprinoši.
 - Kā šķēršļi tam, ka jaunieši nav iesaistījušies dažādās sabiedriskās, sociālās, politiskās vai cita veida aktivitātēs, tiek minēts laika trūkums (47%), intereses trūkums (44%) un nepietiekama informētība (38%).

Brīvprātīgais darbs

- Vērtējums dimensijā „Brīvprātīgais darbs” ir vidējs (52 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Cik lielā mērā jaunieši ir ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā?
 - Šāds rezultāts nozīmē, ka kopumā jaunieši ir daļēji ieinteresēti brīvprātīgā darba veikšanā.
 - Salīdzinot ar Latvijas indeksa līmeni 2012.gadā, Lielvārdes novada rezultāts 2014.gadā ir būtiski augstāks (ir vērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības).
-

- Absolūtais vairākums jauniešu ir informēti par brīvprātīgā darba jēdzienu – 97% kopumā ir labi informēti vai kaut ko ir dzirdējuši.
- To, ka pēdējā gada laikā ir veikuši brīvprātīgo darbu, norādījuši kopumā 57%, t.sk. 16% to veic regulāri, vairākas reizes gadā (4 un vairāk reizes).
- Jaunieši uzskata, ka brīvprātīgā darba veikšana kopumā pozitīvi ietekmē viņu prasmes un iemaņas (90% piekrīt), personības izaugsmi (88%) un nākotnes karjeras iespējas (86%).

Jaunrade un kultūra

- Vērtējums dimensijā „Jaunrade un kultūra” ir vidējs (58 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Cik aktīvi ir jaunieši iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs?
 - Kopumā sniegums šajā kategorijā ir salīdzinoši augsts, un šāds kategorijas rezultāts norāda, ka kopumā jaunieši ir salīdzinoši aktīvi, iesaistoties dažādās kultūras aktivitātēs, un jauniešiem kopumā ir interese par šādām aktivitātēm.
-
- Attiecībā uz iespējam izmantot kultūras un tūrisma pakalpojumus, vairāk nekā puse jauniešu norāda, ka viņiem ir iespēja apmeklēt kultūras pasākumus un objektus, savukārt to, ka ir iespēja doties ceļojumā uz citu valsti, norāda 48% jaunieši.

Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

- Vērtējums dimensijā „Nodarbinātība un uzņēmējdarbība” ir drīzāk augsts (68 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Kā jaunieši novērtē savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū?
 - Kopumā šāds rezultāts norāda, ka jaunieši savu iegūto prasmju kvalitāti saistībā ar iekļaušanos darba tirgū novērtē salīdzinoši augstu.
-
- Kopumā 42% jauniešu vēlētos kļūt par darba devēju, ja viņiem vajadzētu izvēlēties starp dažādiem iespējamām nodarbošanās veidiem nākotnē. Vēl 23% izvēlētos kļūt par darba ņēmēju, savukārt 19% - par pašnodarbināto personu.

Veselības aizsardzība un labklājība

- Vērtējums dimensijā „Veselības aizsardzība un labklājība” ir drīzāk augsts (65 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Kāds ir vispārējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis?
 - Kopumā šāds rādītājs atklāj, ka kopējais jauniešu fiziskās veselības un labklājības līmenis ir salīdzinoši augsts.
-
- 37% jaunieši atzīmē, ka ir pilnībā apmierināti ar savu dzīvi un vēl 48% ir drīzāk apmierināti. Jāvērš uzmanība, ka kopumā 15% nav apmierināti ar savu dzīvi.
 - Kā galvenos iemeslus neapmierinātībai ar dzīvi jaunieši spontāni ir minējuši finansiālās problēmas, līdzekļu trūkumu (30%), personīgas problēmas, problēmas ģimenē/ attiecībās, stresu (14%), kā arī citus iemeslus: ierobežotas brīvā laika pavadīšanas iespējas, brīvā laika trūkumu, lielo slodzi, u.c.
 - Lielākajai daļai jauniešu ir iespējas nodarboties ar skriešanu (95%), komandu sportu (92%) un apmeklēt sporta zāli (87%). Mazākas iespējas ir nodarboties ar peldēšanu un cīņas sportu.
 - Novērtējot savas iespējas pavadīt brīvo laiku, trešdaļa jauniešu norāda, ka viņiem ir visas iespējas (33%), pusei iespējas ir lielas (50%), savukārt 17% iespējas ir nelielas vai to vispār nav.

Sociālā iekļaušana

- Vērtējums dimensijā „Sociālā iekļaušana” ir vidējs (46 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:
Kāda ir jauniešu pašizjūta apkārtējā sociālajā vidē?
 - Šāds rezultāts nozīmē, ka kopumā jaunieši nejūtas izteikti labi vai slikti apkārtējā sociālajā vidē. Kopumā situācija saistībā ar šo dimensiju ir vērtējama kā viduvēja.
-
- Jautāti par to, kur viņi vērstos, ja būtu nepieciešama palīdzība sarežģītā situācijā (emocionāls vai materiāls atbalsts), visbiežāk nosauktā atbilde ir “pie ģimenes locekļiem” (77%). 62% jauniešu vērstos pie draugiem, bet vēl 41% - pie radniekiem. Pie sociālā darbinieka vai skolas psihologa vērstos attiecīgi 7% un 6% jauniešu.
 - Attiecībā uz iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu, tas, ka jauniešu viedoklis vienmēr tiek ņemts vērā, visbiežāk ir atzīmēts par lēmumiem ģimenē (63% jauniešu ir iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu lielā mērā). 50% norādīja, ka viņi lielā mērā var ietekmēt lēmumu pieņemšanu savā draugu kompānijā, 14% - savā izglītības iestādē, 9% - pašvaldībā, kurā dzīvo un 5% to ir atzīmējuši par lēmumu pieņemšanu Latvijā kopumā.

Jaunatne un pasaule

- Vērtējums dimensijā „Jaunatne un pasaule” ir vidējs (42 punkti no 100). Sākotnēji izvirzītais dimensijas kopējais jautājums ir:

Kā jaunieši izjūt savas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu un cik lielā mērā jaunieši aktīvi interesējas par dažāda līmeņa notikumiem?

- Rezultāts parāda, ka jaunieši izteikti stipri neizjūt savas spējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu sabiedrībā. Aktivitāte, interesējoties par dažāda līmeņa notikumiem, arī nav augsta.
-
- Jāatzīmē, ka to, ka regulāri seko līdzī informācijai par notiekošo, jaunieši visbiežāk ir norādījuši par notikumiem Latvijā (46%) un savā dzīvesvietā (pilsētā, pagastā) (44%).
 - Masu mediji (60%) nosaukti kā pirmais avots, no kura jauniešiem visērtāk būtu saņemt informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām, jaunatnes politiku valstī. Tālāk seko draugi (55%) un skola (43%). Pārējie kanāli ir minēti retāk, savukārt 6% jauniešu norādīja, ka šādu informāciju saņemt nevēlās.

Projekta izpilde un komanda

Lauka darba organizēšana un veikšana: Lielvārdes novada pašvaldība

Izlases aprēķini un datu apstrāde: TNS

Projekta izpildes darba grupa:

No Lielvārdes novada domes puses:

Renāte Mencendorfa, jaunatnes lietu speciāliste

No TNS puses:

Projekta koordinēšana, atskaites veidošana – Nataļja Kovaļova

Izlases, indeksa aprēķini, datu tabulu veidošana – Jānis Reinsons

Datu ievade – Juris Dambītis

Datu statistiskā apstrāde – Gundars Sporāns